

Genetisch bepaald of leefstijl gefaald?

17 januari jongstleden werd in cafe Lofen te Utrecht het eerste wetenschapscafé *Café Local Public Health* georganiseerd. Het doel van deze wetenschapscafés is om in een ontspannen entourage te discussiëren over actuele public health thema's, van nationaal en lokaal belang.

Genetisch bepaald of leefstijl gefaald was de titel van de eerste bijeenkomst die in het teken stond van de relatie tussen genetische factoren en hart- en vaatziekten, ofwel het vakgebied public health genomics.

Martina Cornel (hoogleraar public health genomics - VU MC) en Cecile Janssens (universitair hoofddocent epidemiologie – Erasmus MC) vertelden voor de pauze over de mogelijkheden en onmogelijkheden van genetisch onderzoek. Duidelijk werd dat de grootse verwachtingen die de ontrafeling van het menselijke genoom in 2000 met zich meebracht, (nog) niet zijn waargemaakt. Het maken van onderscheid tussen monogene en multifactoriële aandoeningen is cruciaal. In het eerste geval is er een eenduidige relatie tussen een genetische afwijking en het voorkomen van een (vaak zeldzame) ziekte. Volgens Martina Cornel is er in de preventie van monogene aandoeningen meer mogelijk dan tot nu toe in de praktijk wordt gebracht, zoals bij familiale hypercholesterolemie. De oorzaken van multifactoriële aandoeningen zijn minder eenvoudig aan te wijzen: leefstijl- en omgevingsfactoren spelen een grote rol. Cecile Janssens liet zien dat de genetica op dit terrein nog veel minder toe te voegen heeft. Daarnaast toonde ze verschillende niet-valide genetische testen die op internet worden aangeboden.

Na een korte pauze en een borrel aan de bar werd door de zaal en een vier-persoons panel verder gediscussieerd, onder leiding van Johan Melse (RIVM). In het panel schoven Floris van de Laar (huisarts) en Liesbeth Claassen (onderzoeker - VU MC) aan naast de presentatoren. Een greep uit de discussiepunten die aan bod kwamen. Hoe begrijpelijk is de boodschap over genetica en gezondheid voor mensen zonder achtergrond in de wetenschap of in de public health? Wat willen en moeten mensen te weten komen over hun genetisch profiel, en maken ze vervolgens andere/betere keuzes? Naar voren kwam dat in het huidige onderwijs reeds aanpassingen zijn gedaan om de jeugd bekend te maken met het thema. Ook de rol van de huisarts stond ter discussie. Is de eerstelijnszorg de aangewezen plek om mensen te informeren dan wel te screenen?

Het blijkt dat er nog veel kennis is over te brengen, terwijl tegelijkertijd de wetenschap zich snel ontwikkelt. Na dit wetenschapscafé zijn we dus nog lang niet uitgepraat over public health genomics.

Volg de Café Local bijeenkomsten via www.verenigingvenw.nl/cafelocal.html en via LinkedIn!